17. III. 1922 avati Tartus veel pealinna teise aktsiapanga Tartu osakond, nimelt „Harju Panga“ oma.

„Harju Panga“ aktsiaseltsi põhikiri, mis analoogiline „Põhja Panga“ omaga, registreeriti 17. VI. 1919 ja asutajatena on põhikirjas tähendatud K. Päts, A. Peet, M. Jaakson ja G. Vestel. Ka selle aktsiapanga põhikapital oli alguses 5 ja viimati 50 milj. mk., jagatud 250-margalisteks aktsiateks. — 1925. a. alul selgusid „Harju Panga“ tegevuses suuremad ebaõnnestumised, mille tagajärjel ta kohtu poolt maksujõuetuks tunnistati ja kõigi oma osakondadega likvideerumisele määrati. „Harju Panga“ likvideerumisel läks Tartu osakond kohaliku „Kauba Panga“ kätte, kes tema aktivad ja passivad tervelt üle võttis.

„Eesti Panga“ Tartu osakond avas oma tegevuse 22. VII. 1922. Et sellesse raha-asutisse koonduvad muu seas kõik riigiasutiste kohalikud deposiidid, mis ülevaate lõpul antud tabelis osakonna arvepidamise iseloomu kohaselt hoiusummade hulka on arvatud, opereerib ta loomulikult õige suurte summadega. Ka laenude summa, mis „Eesti Panga“ Tartu osakonnast jagatud, on teiste kohalikkude raha-asutiste vastavate summade hulgas kõige suurem. Selgituseks tabelis antud „Eesti Panga“ Tartu osakonna arvude kohta olgu tähendatud, et seal laenudelahtris ühes on arvatud (peale disk. vekslite, kontokorrent- ja tähtajaliste laenude) ka garantiidelaenud.

Eesti iseseisvuse ajal Tartus ellu tõusnud uute iseseisvate aktsiapankade hulgas oleks kõige pealt nimetada Tartu maakonnavalitsuse algatusel asutatud **„Tartumaa Pank“.** „Tartumaa Panga“ põhikiri registreeriti 15. VIII. 1919. Põhikirja järele on panga ülesandeks „linnas ja maakonnas rahaliikumist korraldada, kergendada rahaasjanduslikke talitusi ning toetada linnas ja maakonnas kaubanduse ja tööstuse ettevõtteid kapitalidega“. Esialgne põhikapital oli 600 000 mk., jaotatud 300 osasse, iga osa 2000 mk. See summa kõrgendatakse lähemail aastail aga 10 miljoni margani, nagu seda nõuab aktsiapankade põhikapitalide kohta hiljemini väljaantud seaduslik määrus.

Osade omandamise eesõigus on Tartu maakonnavalitsusel, kelle otsusel ja algatusel pank asutati ning kelle käes vähemalt $^1/_3$ osasid peab olema, selle järele Tartu maakonna valdadel ning alevite omavalitsustel ja Tartu maakonna ühistegelistel asutistel ning seltsidel. Eriti on põhikirjas muu seas ette nähtud laenude andmine kohalikule linnale, maakonna ja valdade omavalitsustele.

Panga juhtivaiks organeiks on: 1) täiskogu, 2) nõukogu ja 3) juhatus. Panga juhatusest arvatakse vähemalt 10% tagavarakapitalisse. Ülejäänud kasusumma, kui ta mitte suurem ei ole kui 5% põhikapitalist, jaotatakse osanikkude vahel dividendina ära; on ta aga suurem, siis jaotatakse summa, mis üle 5%, täiskogu heaksarvamist mööda.

Oma esimeste tegevusaastatega on „Tartumaa Pank“ teiste Tartu raha-asutiste keskel juba võrdlemisi silmapaistva seisukoha omandanud, nagu see selgub ka tabelis antud arvudest, mis tõestavad panga operatsioonide järjekindlat laienemist.

Teise uue iseseisva aktsiapanga — **„Tartu Tööstuspanga“** aktsiaseltsi põhikiri registreeriti 27. XI. 1922. Seltsi asutajatena on seal ära tähendatud: W. Reinartz, B. Schultze, H. Luhde, L. Luisa, J. Fischer, G. Hoppe, J. Buhmeister, J. Schroeder, G. Boening, A. Selmer, E. Pikkel ja N. Griep. Selts omandas oma tegevuse avamisel kõik Tartu Saksa Laenu- ja Hoiu-ühingu aktiva ja passiva. Asutajate poolt kokkupandav põhikapital määrati esialgu 3 miljoni marga peale

Tartu, lk. 543